JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

L. A. GEELHOED

19 päivänä tammikuuta 2006 [1]

I Johdanto

1. Tribunal Superior de Justicia (muutoksenhakutuomioistuin) de Cantabria, Espanja, pyytää nyt esillä olevassa asiassa ennakkoratkaisua muun muassa sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 (jäljempänä asetus N:o 1408/71 tai asetus) 22 artiklan tulkinnasta. [2]

2. Nämä kysymykset on esitetty oikeudenkäynnissä, jossa vastakkain ovat Acereda Herrera ja Servicio Cántabro de Salud ja joka koskee Servicio Cántabro de Saludin kieltäytymistä korvaamasta Pariisissa tapahtuneeseen sairaalahoitoon liittyviä matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksia Acereda Herreralle ja tämän mukana matkustaneelle perheenjäsenelle.

1 – Alkuperäinen kieli: englanti.

2 – EYVL L 149, 1971, s. 2; ks. erityisesti sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta ja saattamisesta ajan tasalle 2 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 118/97 (EYVL L 28, s. 1) konsolidoitu versio.

II Sovellettava lainsäädäntö

A *Yhteisön oikeus*

3. Asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Palkatulla työntekijällä tai itsenäisellä ammatinharjoittajalla, joka täyttää toimivaltaisen valtion lainsäädännössä asetetut edellytykset oikeuden saamiseksi etuuksiin, ottaen tarpeen mukaan huomioon 18 artiklan säännökset, ja:

a) jonka tila tekee välttämättömäksi välittömät etuudet toisen jäsenvaltion alueella oleskelun aikana, tai;

– –

(c) jolle toimivaltainen laitos on antanut luvan mennä toisen jäsenvaltion alueelle saamaan siellä hänen tilansa kannalta aiheellista hoitoa,

on oikeus:

i) toimivaltaisen laitoksen puolesta annettaviin luontoisetuuksiin oleskelu- tai asuinpaikan laitoksesta, sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin hänet olisi vakuutettu siinä; sen kauden pituus, jonka aikana etuuksia annetaan, määrätään kuitenkin toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti;

ii) rahaetuuksiin toimivaltaisesta laitoksesta sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti. Kuitenkin toimivaltaisen laitoksen ja oleskelu- tai asuinpaikan laitoksen välisellä sopimuksella tällaiset etuudet voidaan antaa viimeksi mainitusta laitoksesta ensiksi mainitun puolesta toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti."

4. Asetuksen 22 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa: "Edellä 1 kohdan c alakohdan mukaisesti vaadittua lupaa ei voida evätä, jos kysymyksessä oleva hoito kuuluu sen jäsenvaltion lainsäädännössä säädettyjen etuuksien joukkoon, [jonka alueella se,] * jonka etua asia koskee, asuu, ja jos hänelle ei ole voitu antaa tällaista hoitoa siinä ajassa kuin on tavallisesti välttämätöntä kyseisen hoidon saamiseksi jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, ottaen huomioon hänen senhetkinen terveydentilansa ja todennäköinen taudinkulku."

5. Asetuksen N:o 1408/71 III osaston 1 luvun 7 jakso,[3] jonka otsikkona on "Korvaukset laitosten kesken", sisältää yhden säännöksen, nimittäin 36 artiklan, joka kuuluu seuraavasti:

"1. Jäsenvaltion laitoksen tämän luvun säännösten nojalla toisen jäsenvaltion laitoksen puolesta antamat luontoisetuudet korvataan täysimääräisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut korvaukset määrätään ja suoritetaan 98 artiklassa tarkoitetussa täytäntöönpanoasetuksessa säädetyn menettelyn mukaisesti, joko osoittamalla todelliset kustannukset tai kertasuorituksiin pohjautuen.

3 – Ks. sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta ja saattamisesta ajan tasalle 2 päivänä joulukuuta 1996 annetusta neuvoston asetuksesta (EY) N:o 118/97 (EYVL L 28, s. 1) ilmenevä kodifioitu versio.

* – Lainausta on korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

Viimeksi mainitussa tapauksessa kertasuoritusten on oltava sellaisia, että kustannusten korvaus on niin lähellä todellisia kustannuksia kuin mahdollista.

3. Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio tai näiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia muista tavoista kustannusten korvaamiseksi tai voivat luopua kaikesta korvaamisesta niiden toimivaltaan kuuluvien laitosten välillä."

B *Kansallinen lainsäädäntö*

6. Asetuksen nro 2766/1967, joka on annettu 16.11.1967 (jäljempänä asetus nro 2766/1967), 18 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se oli voimassa asetuksen N:o 1408/71 tullessa voimaan, säädettiin, että jos asianomainen kääntyy muiden kuin hänen käytössään yleensä olevien laitosten puoleen, hoitopalvelujen tarjoamisesta vastaavat laitokset eivät korvaa mahdollisesti aiheutuvia kuluja, tämän pykälän 3 ja 4 momentissa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta. Näin ollen oikeus korvaukseen koski tilanteita, joissa sosiaaliturvalaitos kieltäytyi perusteettomasti sallimasta sairaanhoitoa, vaikka sen olisi pitänyt sallia se (3 momentti), sekä tilanteita, joissa muiden kuin sosiaaliturvajärjestelmän potilaalle osoittamien sairaanhoitopalveluiden käyttö on johtunut elintärkeän ja kiireellisen avun tarpeesta (4 momentti).

7. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin totesi, että asetuksen nro 2766/1967 18 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Espanjan toimivaltainen sosiaaliturvalaitos korvasi edunsaajalle hänen omat matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksensa sekä tapauksen mukaan hänen mukanaan matkustavan henkilön vastaavat kustannukset.

8. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannusten korvausjärjestelmää alettiin soveltaa Espanjassa asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettuihin tilanteisiin, sillä ne vastasivat asetuksen nro 2766/1967 18 §:ssä mainittuja kahta tapausta.

9. Asetuksen nro 2766/1967 18 § kumottiin ja korvattiin vuonna 1995 kuninkaan asetuksen nro 63/1995 5 §:llä, jonka 3 momentissa vähennetään kulukorvauksia koskevat edellytykset yhteen ainoaan, nimittäin elintärkeään ja kiireelliseen tapaukseen, ja poistetaan mahdollisuus korvaukseen, joka perustuu siihen, että perusteettomasti evätään hoidon salliminen. Kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koskee tilannetta, joka on syntynyt uusien säännösten voimassa ollessa: jos sairaanhoitoa annetaan toisessa jäsenvaltiossa asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla, edunsaaja voi saada korvauksen omista matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksistaan ja tapauksen mukaan mukana matkustavan henkilön vastaavista kustannuksista, mutta 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyssä tapauksessa kyseinen etuus jää saamatta.

III Tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

10. Acereda Herrera on Espanjan kansalainen ja kuuluu itsenäisenä ammatinharjoittajana Espanjan julkisen sosiaaliturvajärjestelmän piiriin.

11. Acereda Herreralla todettiin heinäkuussa 2002 vakava sairaus, johon hän aluksi sai hoitoa.

12. Koska kyseinen hoito ei ollut riittävää hänen sairautensa vakavuuden takia, Acereda Herrera haki E 112 -todistusta, jonka nojalla hän voisi saada tilansa kannalta aiheellista hoitoa pariisilaisessa sairaalassa.

13. Servicio Cántabro de Salud myönsi 17.1.2003 Acereda Herreralle asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen luvan matkustaa Ranskaan, jotta hän saisi siellä hoitoa.

14. Saadakseen Ranskan alueella hoitoa, johon hänelle oli myönnetty lupa, Acereda Herrera matkusti useaan kertaan Ranskaan, ja hänen heikon terveydentilansa vuoksi hänen mukanaan matkusti perheenjäsen. Tämän vuoksi hänelle ja hänen perheenjäsenelleen koitui matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksia yhteensä 19 594 euroa.

15. Acereda Herrera haki Servicio Cántabro de Saludilta näiden kustannusten korvaamista, mutta hakemus hylättiin. Acereda Herrera valitti päätöksestä Santanderin Juzgado de lo Socialn ensimmäiseen jaostoon, joka hylkäsi valituksen 17.11.2003. Acereda Herrera valitti 21.1.2004 Tribunal Superior de Justicia de Cantabriaan ja vaati tuomion kumoamista.

16. Tribunal Superior de Justicia de Cantabria päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on konsolidoituna neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, 22 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, 22 artiklan 2 kohtaa ja 36 artiklaa tulkittava siten, että toimivaltaisen laitoksen myöntämään lupaan mennä toiseen jäsenvaltioon saamaan asianmukaista hoitoa kuuluu edunsaajan oikeus korvaukseen sen jäsenvaltion alueella, jonne hän menee, aiheutuneista matka-, oleskelu- ja/tai ylläpitokustannuksista luvan myöntäneen laitoksen kustannuksella?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko yhteisön oikeudessa sellaista sääntöä tai perustetta, jonka perusteella korvauksen piiriin kuuluvat kulut ja korvattava määrä on vahvistettava?

3) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti [EY] 10 artiklan (entinen [EY:n perustamissopimuksen] 5 artikla) mukaisen, jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten välisen toimivallan jaon ja EY 249 artiklan (entinen 189 artikla) mukaisen yhteisön asetusten oikeudellisen luonteen mukaista se, että jäsenvaltio kehittää edelleen kansallisella lainsäädännöllään yhteisön asetuksen säännöksiä antamalla lisäsäännöksiä, joilla täydennetään kyseisen asetuksen sisältöä ja kohdellaan eri tavalla tapauksia, jotka kuuluvat asetuksen perusteella saman oikeudellisen järjestelmän piiriin, ja siten saa kansalaiset luopumaan käyttämästä hyväkseen heille yhteisön lainsäädännössä annettuja oikeuksia ja mahdollisuuksia? Toisin sanoen onko Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 mukaista se, että Espanjan kuningaskunta säilyttää kansallisessa lainsäädännössään säännöksiä, joilla myönnetään sosiaaliturvan edunsaajille kyseisen asetuksen 22 artiklassa säädettyjen etuuksien lisäksi lisäetuuksia, mutta eriytetään siihen sisältyvät tilanteet siten, että kyseiset lisäetuudet jätetään myöntämättä ainoastaan kyseisen artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa, ilman että tälle eriyttämiselle on objektiivisia, oikeasuhteisia ja kohtuullisia perusteluja?

4) Joka tapauksessa tiedustellaan seuraavaa:

a) Onko kuninkaan asetuksen nro 63/1995 5 §:n 3 momentissa, jolla kumotaan asetuksen nro 2766/1967 18 §:n 3 momentti, annetun kaltainen kansallinen normi yhteensoveltuva EY 12 artiklassa vahvistetun kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon kanssa, kun sillä poistetaan Espanjan julkisen sosiaaliturvajärjestelmän edunsaajilta mahdollisuus saada Espanjan alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta saamastaan hoidosta aiheutuneista kustannuksista korvaus sellaisessa tapauksessa, jossa julkinen sosiaaliturvajärjestelmä ei voi tarjota heille hoitopalvelua, johon heillä on oikeus, kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon heidän terveydentilansa ja todennäköinen taudinkulku, ja kun julkisen sosiaaliturvajärjestelmän hallinnosta vastaava laitos on velvoitettu antamaan tällaisissa tapauksissa edunsaajalle luvan saada tämä hoito toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta?

b) Onko kuninkaan asetuksen nro 63/1995 5 §:n 3 momentissa, jolla kumotaan asetuksen nro 2766/1967 18 §:n 3 momentti, annetun kaltainen

säännös yhteensoveltuva EY 49 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa taatun palvelujen tarjoamisen vapauden kanssa, kun sillä poistetaan Espanjan julkisen sosiaaliturvajärjestelmän edunsaajilta mahdollisuus saada Espanjan alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta saamastaan hoidosta aiheutuneista kustannuksista korvaus sellaisessa tapauksessa, jossa julkinen sosiaaliturvajärjestelmä ei voi tarjota heille hoitopalvelua, johon heillä on oikeus, kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon heidän terveydentilansa ja todennäköinen taudinkulku, ja kun julkisen sosiaaliturvajärjestelmän hallinnosta vastaava laitos on velvoitettu antamaan tällaisissa tapauksissa edunsaajalle luvan saada tämä hoito toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta?

c) Onko kuninkaan asetuksen nro 63/1995 5 §:n 3 momentissa, jolla kumotaan asetuksen nro 2766/1967 18 §:n 3 momentti, annetun kaltainen kansallinen normi yhteensoveltuva EY 81, EY 82 ja EY 87 artiklan kilpailua koskevien määräysten kanssa, kun sillä poistetaan Espanjan julkisen sosiaaliturvajärjestelmän edunsaajilta mahdollisuus saada Espanjaan sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta saamastaan hoidosta aiheutuneista kustannuksista korvaus sellaisessa tapauksessa, jossa julkinen sosiaaliturvajärjestelmä ei voi tarjota heille hoitopalvelua, johon heillä on oikeus, kohtuullisessa ajassa ottaen huomioon heidän terveydentilansa ja todennäköinen taudinkulku, ja kun julkisen sosiaaliturvajärjestelmän hallinnosta vastaava laitos on velvoitettu antamaan tällaisissa tapauksissa edunsaajalle luvan saada tämä hoito toisen jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta?"

17. Kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Espanja, Belgia, Kypros, Suomi, Irlanti, Puola, Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio. Belgiaa ja Suomea lukuun ottamatta kaikki edellä mainitut olivat edustettuina suullisessa käsittelyssä.

IV Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

18. Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin tiedustelee sitä, onko asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, 22 artiklan 2 kohtaa ja 36 artiklaa tulkittava siten, että toimivaltaisen laitoksen myöntämään lupaan mennä toiseen jäsenvaltioon saamaan asianmukaista hoitoa kuuluu myös edunsaajan oikeus siihen, että luvan myöntänyt laitos korvaa sen jäsenvaltion alueella, jonne hän menee, aiheutuneet matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannukset.

Huomautukset

19. Espanjan, Suomen, Kyproksen ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sekä Irlanti ehdottavat yhteisöjen tuomioistuimelle, että se vastaisi ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Ne väittävät erityisesti, että asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdassa säädetään oikeudesta luontoisetuuksiin, jotka sisältävät, kuten nyt käsiteltävässä tapauksessa, oikeuden toisessa jäsenvaltiossa annettaviin sairaanhoitopalveluihin sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen puolesta, jossa vakuutettu henkilö asuu. Tämän säännöksen piiriin eivät kuulu matka- ja oleskelukustannukset, eikä sen jäsenvaltion, jossa henkilö on vakuutettu, velvollisuutena siten ole korvata näitä kustannuksia. Espanjan hallitus lisää, että asian Leichtle [4] mukaista oikeuskäytäntöä ei voida soveltaa nyt käsiteltävään tapaukseen. Toisin kuin Saksan lainsäädännössä, Espanjan lainsäädännössä ei ole määräyksiä matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannusten korvaamisesta, ei edes tapauksissa, joissa hoitoa annetaan Espanjassa.

20. Belgian hallitus on sitä mieltä, että yhteisön oikeudessa ei ole määräyksiä lisäkustannusten korvaamisesta, mutta että se ei myöskään estä oleskelujäsenvaltiota myöntämästä oikeutta korvaukseen niiden osalta. Siinä tapauksessa sovelletaan oleskelujäsenvaltion lainsäädäntöä, elleivät potilaan vakuuttaneen jäsenvaltion noudattamat taksat ole hakijan kannalta edullisempia. [5]

21. Puolan hallitus on sitä mieltä, että matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannusten korvaamista voidaan vaatia asetuksen 22 artiklan yhteydessä ainoastaan siltä osin kuin oikeus korvaukseen on voimassa kansallisen oikeuden mukaan. Se lisää, että jäsenvaltion velvollisuus varmistaa 22 artiklassa säädetyn järjestelmän tehokas toiminta voi merkitä sitä, että toimivaltaisen laitoksen on korvattava tällaiset kustannukset.

22. Komissio tukeutuu yhteisöjen tuomioistuimen asioissa Kohll, [6] Vanbraekel [7] ja Inizan [8] antamiin tuomioihin ja on sillä kannalla, ettei asetuksen N:o 1408/71 22 ja 36 artiklassa aseteta toimivaltaiselle laitokselle velvollisuutta korvata lisäkustannuksia suoraan vakuutetulle henkilölle. Se kuitenkin johtaa asioissa Leichtle [9] ja Molenaar [10] annetuista tuomioista, että asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa asetetaan oleskelujäsenvaltion laitokselle velvollisuus korvata tällaiset kustannukset vakuutetulle henkilölle, sillä näitä kustannuksia voidaan pitää 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen luontoisetuuksien kiinteänä osana. Siten oleskelujäsenvaltion laitoksen on maksettava nämä kustannukset sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin edunsaaja olisi vakuutettu siinä. Toimivaltainen laitos on sitten velvollinen korvaamaan annetut etuudet suoraan oleskelujäsenvaltion laitokselle asetuksen N:o 1408/71 36 artiklassa säädetyin edellytyksin.

4 – Asia C-8/02, Leichtle, tuomio 18.3.2004 (Kok. 2004, s. I-2641).

5 – Asia C-368/98, Vanbraekel ym., tuomio 12.7.2001 (Kok. 2001, s. I-5363, 53 kohta).

6 – Asia C-158/96, Kohll, tuomio 28.4.1998 (Kok. 1998, s. I-1931).

7 – Em. asia Vanbraekel ym.

8 – Asia C-56/01, Inizan, tuomio 23.10.2003 (Kok. 2003, s. I-12403).

9 – Em. asia Leichtle, tuomion 35 kohta.

10 – Asia C-160/96, Molenaar, tuomio 5.3.1998 (Kok. 1998, s. I-843, 31 kohta).

23. Komissio lisää, että sosiaaliturvalaitosten on EY 10 artiklan ja asetuksen N:o 1408/71 84 artiklan mukaisesti tehtävä yhteistyötä taatakseen sen, että 22 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja 36 artiklaa sovelletaan oikein, ja näin sen, että vakuutetulle henkilölle taattuja oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti. Näin ollen, kun oleskelujäsenvaltion laitos ei ole asianmukaisesti täyttänyt 22 artiklan mukaista velvoitettaan luontoisetuuksien antamiseen ja toimivaltainen laitos on jättänyt myötävaikuttamatta tämän velvoitteen täyttämiseen, jälkimmäisen laitoksen on korvattava, tämän kuitenkaan rajoittamatta oleskelujäsenvaltion laitoksen mahdollista vastuuta, aiheutuneet kustannukset suoraan vakuutetulle henkilölle. [11]

Arviointi

24. Ensinnäkin on selvää muun muassa asetuksen N:o 1408/71 johdanto-osan neljännen perustelukappaleen perusteella, että asetuksen tavoitteena ei ole jäsenvaltioiden sosiaaliturvalainsäädäntöjen yhdenmukaistaminen vaan että sillä ainoastaan luodaan yhteensovittamissäännöt eri jäsenvaltioiden laitosten välille työntekijöiden vapaan liikkuvuuden edistämiseksi yhteisössä. [12]

25. Asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään toimivaltaisen laitoksen vakuutetuille henkilöille myöntämästä luvasta mennä toisen jäsenvaltion alueelle saamaan hänen tilansa kannalta aiheellista hoitoa. Tällaisissa tapauksissa asianomaisella on asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan i alakohdan mukaan oikeus toimivaltaisen laitoksen puolesta annettaviin luontoisetuuksiin [13] oleskelu- tai asuinpaikan laitoksesta, sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin hänet olisi vakuutettu siinä. Sen kauden pituus, jonka aikana etuuksia annetaan, määrätään toimivaltaisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

26. Asetuksen 22 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määritetään ehdot, joiden täyttyessä muualla annettavaa hoitoa koskevaa lupaa ei voida evätä, eli "jos kysymyksessä oleva hoito kuuluu sen jäsenvaltion lainsäädännössä säädettyjen etuuksien joukkoon, jonka alueella se, jonka etua asia koskee, asuu, ja jos hänelle ei ole voitu antaa tällaista hoitoa siinä ajassa kuin on tavallisesti välttämätöntä kyseisen hoidon saamiseksi jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, ottaen huomioon hänen senhetkinen terveydentilansa ja todennäköinen taudinkulku".

27. On huomattava, että mikä tahansa jäsenvaltio voi antaa lupia matkustaa toiseen jäsenvaltioon hoitoa varten tätä laajemmin.

11 – Asia C-326/00, IKA, tuomio 25.2.2003 (Kok. 2003, s. I-1703, 51 ja 61 kohta).

12 – Ks. myös asia 807/79, Gravina, tuomio 9.7.1980 (Kok. 1980, s. 2205, 7 kohta); asia 21/87, Borowitz, tuomio 5.7.1988 (Kok. 1988, s. 3715, 23 kohta); asia C-227/89, Rönfeldt, tuomio 7.2.1991 (Kok. 1991, s. I-323, Kok. Ep. XI, s. I-19, 12 kohta) ja yhdistetyt asiat C-393/99 ja C-394/99, Hervein ym., tuomio 19.3.2002 (Kok. 2002, s. I-2829, 50 kohta).

13 – Asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan ii alakohdan mukaan vakuutetulla henkilöllä, jolle lupa on myönnetty, on oikeus myös rahaetuuksiin. Em. asian Molenaar tuomion 31 kohdasta johtuu, että "rahaetuuden käsitteeseen kuuluvat ennen kaikkea etuudet, jotka on tarkoitettu korvaamaan sairaan työntekijän palkan menetystä". Näin ollen näillä etuuksilla ei ole nyt käsiteltävän asian kannalta merkitystä.

Asetuksessa säädetään ainoastaan siitä, milloin tällaista lupaa ei voida evätä, mutta siinä ei aseteta rajoituksia sille, milloin niitä voidaan myöntää. [14]

28. Henkilölle, jolle on myönnetty lupa matkustaa toiseen jäsenvaltioon hoitoa varten, annetaan E 112 -todistus, jolla osoitetaan oikeus hoitoon. [15] Tämän johdosta vakuutettu pääsee hoitoon muissa jäsenvaltioissa samoilla edellytyksillä kuin ne vakuutetut, jotka kuuluvat näiden jäsenvaltioiden lainsäädännön soveltamisalaan. [16] E 112 -todistuksen antaminen merkitsee sen jäsenvaltion, jossa edunsaaja on vakuutettu, toimivaltaisen laitoksen sitoumusta maksaa hoidon kustannukset hoitoa antavan jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle. [17] Tavallisesti kustannukset korvataan suoraan sille toimivaltaiselle laitokselle, jonka alueella hoitoa on annettu. Korvattavaa määrää laskettaessa lähtökohtana pidetään sen jäsenvaltion, jossa hoitoa on annettu, lainsäädännön mukaan voimassa olevia korvausprosentteja. [18]

29. Asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan selkeästä sanamuodosta seuraa, että henkilön oikeus rajoittuu terveydenhoitoon tilapäisen oleskelun aikana toisessa jäsenvaltiossa. Tämä säännös ei sisällä määräyksiä lisäkustannuksista, kuten matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista, jotka ovat aiheutuneet ulkomailla saadun lääketieteellisen hoidon yhteydessä. Pikemminkin asetuksen 22 ja 36 artiklan perusteella luodussa järjestelmässä säädetään ainoastaan sellaisista hoidon kustannuksista, jotka korvataan suoraan laitosten välillä hoidon antaneen jäsenvaltion korvausprosenttien mukaisesti. Lisäkustannusten korvaaminen on siten kansallisessa lainsäädännössä ratkaistava asia. Näiden kustannusten korvaamista voidaan vaatia vain siinä laajuudessa kuin ne korvataan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

30. Tuomiosta Leichtle [19] käy ilmi, että jos asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään sen alueella annettuun lääketieteelliseen hoitoon liittyvien lisäkustannusten korvaamisesta, samoja rajoituksia ja ehtoja tulisi soveltaa toisessa jäsenvaltiossa annettuun hoitoon. Tällaisessa tilanteessa lisäkustannusten korvaamista potilaalle koskevan

14 – Em. asia Vanbraekel ym., tuomion 31 kohta.

15 – Ks. asia 182/78, Pierik II, tuomio 31.5.1979 (Kok. 1979, s. 1977, Kok. Ep. IV, s. 487, 15 kohta), jossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että "koska luvan antanut toimivaltainen laitos vastaa kyseisestä hoidosta aiheutuvista kuluista, on sellaisen jäsenvaltion laitoksen, johon asianomainen menee saamaan hoitoa, annettava lupa huomioon ottaen hoitoa, vaikka sen soveltaman lainsäädännön mukaan sillä ei ole velvollisuutta vaan ainoastaan mahdollisuus hoidon antamiseen".

16 – Em. asia Vanbraekel ym., tuomion 32 kohta ja em. asia Inizan, tuomion 21 kohta.

17 – Hoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta laitosten välillä säädetään asetuksen N:o 1408/71 36 artiklassa yhdessä asetuksen N:o 574/72 93 artiklan kanssa. Asetuksen 36 artiklan mukaan sen jäsenvaltion, jossa asianomainen on vakuutettu, toimivaltainen laitos korvaa täysimääräisesti hoitoa antavan jäsenvaltion laitoksen antamat luontoisetuudet asetuksen N:o 574/72 93 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Laitosten välisten saatavien ja velkojen maksu tapahtuu joko osoittamalla todelliset kustannukset tai kertasuorituksiin pohjautuen, elleivät asianomaiset jäsenvaltiot tai niiden toimivaltaiset viranomaiset ole sopineet muista tavoista kustannusten korvaamiseksi tai luopuneet kaikesta korvaamisesta niiden toimivaltaan kuuluvien laitosten välillä. Ks. myös em. asia IKA, tuomion 54 kohta.

18 – Tämä seuraa 22 artiklan sanamuodosta, jossa säädetään, että luontoisetuudet annetaan "oleskelu- tai asuinpaikan laitoksesta, sen soveltaman lainsäädännön mukaisesti, ikään kuin hänet olisi vakuutettu siinä". Ks. myös em. asia Vanbraekel ym., tuomion 55 kohta.

19 – Em. asia Leichtle.

velvollisuuden laajuus riippuu hänen kansalliseen lainsäädäntöön perustuvan oikeutensa laajuudesta.

31. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa nyt käsiteltävässä tapauksessa sitä, että tilannetta on tarkasteltava siltä osin kuin toiseen jäsenvaltioon matkustaminen ja siellä oleskelu aiheutuu nimenomaan siitä, että toimivaltainen laitos on jättänyt täyttämättä velvollisuutensa antaa hoitoa asianmukaisessa ajassa. Tämä on tilanne, jossa potilaalla on oikeus päästä sairaalahoitoon toisessa jäsenvaltiossa 22 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

32. Tällaisessa tilanteessa ja kun 30 kohdassa kuvatun kaltaista oikeutta ei ole, henkilön vakuuttaneen jäsenvaltion kannalta kohtuullisin ratkaisu olisi varmistaa, että vakuutetulla henkilöllä, jolle on annettu asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan mukainen lupa, on tosiasiassa mahdollisuus ottaa vastaan kansallisen terveydenhoitojärjestelmän ulkopuolinen lääketieteellinen hoito, johon hänellä on oikeus: toisin sanoen varmistetaan se, että jäsenvaltio antaa tukea vakuutetulle henkilölle sellaisten välttämättömien matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannusten osalta, jotka ovat aiheutuneet hoidon saamisesta kansallisen terveydenhoitojärjestelmän ulkopuolella.

33. Kuten aikaisemmin on mainittu, tällainen oikeus tukeen tai korvaukseen ei kuitenkaan johdu asetuksen N:o 1408/71 22 artiklasta. On yksin jäsenvaltioiden päätettävissä, antavatko ne tällaista tukea potilaalle tai korvaavatko ne tiettyjä kustannuksia, kuten matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksia.

34. Lisäksi haluaisin todeta, että on kiistatonta, että sellaisten palvelujen, kuten kuljetuksen erityisillä sairaankuljetusajoneuvoilla laitokseen, sairaalassa olon ja sairaalassa tarjottujen aterioiden, on katsottava muodostavan kiinteän osan itse hoitoa; niitä on siis pidettävä luontoisetuuksina. Kaikki tällaiset palvelut kuuluvat asetuksen 22 artiklan soveltamisalaan.

35. Edellä esitetyn perusteella olen sitä mieltä, että yhteisöjen tuomioistuimen tulisi vastata ensimmäiseen kysymykseen siten, että asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, 22 artiklan 2 kohtaa ja 36 artiklaa ei voida tulkita siten, että toimivaltaisen laitoksen myöntämään lupaan mennä toiseen jäsenvaltioon saamaan asianmukaista hoitoa kuuluu myös se, että edunsaajalla on oikeus saada luvan myöntäneestä laitoksesta korvaus sen jäsenvaltion alueella, jonne hän menee, aiheutuneista matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista.

V Toinen ennakkoratkaisukysymys

36. Kansallinen tuomioistuin esitti toisen kysymyksen yhteisöjen tuomioistuimelle siinä tapauksessa, että se vastaisi ensimmäiseen kysymykseen siten, että asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan,

22 artiklan 2 kohdan ja 36 artiklan perusteella edunsaajalla on oikeus saada korvaus matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista.

37. Koska ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen antaa vastausta.

VI Kolmas ennakkoratkaisukysymys

38. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kolmannella kysymyksellään selvittää, onko EY 10 ja EY 249 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään kustannusten edullisemmasta korvaamisesta asetuksen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisissa tilanteissa verrattuna 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisiin tilanteisiin.

Huomautukset

39. Espanjan hallitus huomauttaa, että kolmas kysymys ei liity itse pääasiaan.

40. Komissio on sitä mieltä, että asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan ei ole tarkoitettu koskevan vakuutetuille henkilöille toimivaltaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevan lainsäädännön nojalla maksettavia korvauksia. Asetuksen 22 artiklaa ei voida soveltaa tällaiseen lainsäädäntöön eikä siinä rajoiteta toimivaltaisen jäsenvaltion oikeutta myöntää lisäetuuksia vakuutetuille henkilöille kansallisen lainsäädännön nojalla, mutta siinä ei myöskään vaadita niiden myöntämistä. Sen seikan, että pääasian oikeudenkäynnissä tarkastelun kohteena olevien kaltaisissa säännöksissä säädetään matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannusten korvaamisesta 22 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, mutta ei 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisissa tapauksissa, ei voida sellaisenaan katsoa olevan asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan vastainen, tarkasteltuna yhdessä EY 10 artiklan ja EY 249 artiklan kanssa.

41. Belgian hallitus huomauttaa, että se seikka, että jäsenvaltio säätää kansallisessa lainsäädännössään lisäetuuksista, joita myönnetään yhteisön lainsäädännössä tarkoitettujen tilanteiden kanssa samanlaisissa tilanteissa, mutta että se kieltää näiden etuuksien saatavuuden silloin, kun vedotaan vain yhteisön oikeuteen, ei ole yhteensoveltuva yhteisön primaarioikeuden ja johdetun oikeuden kanssa.

42. Puolan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sekä Irlanti ovat sillä kannalla, että jäsenvaltiolla on velvollisuus varmistaa, että kansallinen lainsäädäntö ei millään

tavalla heikennä tai estä asetuksen määräysten soveltamista tai estä tai rajoita etuuden saatavuutta sellaisten henkilöiden osalta, joilla muuten olisi siihen oikeus asetuksen nojalla. Kyproksen ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset lisäävät, että yhteisön oikeutta ei ole rikottu, koska kansallisia säännöksiä ei ole sovellettu eri tavoin sen mukaan, onko hoitoa annettu Espanjassa vai muussa jäsenvaltiossa, eikä terveydenhoitopalvelujen saatavuutta muissa jäsenvaltioissa kuin Espanjassa siten ole vaikeutettu.

43. Suomen hallitus huomauttaa, ettei EY 10 ja EY 249 artiklasta voida johtaa, että kansallisella lainsäätäjällä olisi velvollisuus saattaa voimaan määräyksiä, joiden mukaan vakuutetulla henkilöllä, joka on 22 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetussa tilanteessa, olisi oikeus korvaukseen saatuun hoitoon liittyvistä kustannuksista.

Arviointi

44. Jo aikaisemmin on todettu, että asetuksen N:o 1408/71 22 artiklassa ei säädetä ulkomailla annettuun lääketieteelliseen hoitoon liittyvistä lisäkustannuksista, kuten matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista. Tämän johdosta EY 10 [20] ja EY 249 [21] artikla eivät estä sitä, että kansallisessa lainsäädännössä myönnetään laajempia oikeuksia kuin sellaisia, joista säädetään asetuksessa N:o 1408/71.

45. Näin ollen on yksinomaan jäsenvaltioiden asiana päättää, haluavatko ne saattaa voimaan täydentäviä määräyksiä, joissa annetaan oikeus korvaukseen tiettyjen kustannusten osalta.

46. Sitä paitsi se seikka, että kansallisessa lainsäädännössä rajoitetaan korvattavat kustannukset yhteen ainoaan, nimittäin elintärkeään ja kiireelliseen tapaukseen, ja poistetaan mahdollisuus korvaukseen, joka perustuu perusteettomaan hoidon epäämiseen, ei muuta tilannetta. Kuten Irlanti aivan oikein korostaa, se seikka, että kansallinen lainsää-

20 – EY 10 artiklan mukaan, jossa vaalitaan vilpittömän yhteistyön periaatetta, jäsenvaltioilla on velvollisuus varmistaa asetusten toimeenpano ja täytäntöönpano.

21 – EY 249 artiklan toisen kohdan mukaan asetus pätee yleisesti, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Näin ollen luonteensa perusteella ja sen tehtävän perusteella, joka sillä on yhteisön oikeuslähdejärjestelmässä, asetuksessa perustetaan yksityisille oikeussubjekteille oikeuksia, joiden turvaaminen on kansallisten tuomioistuinten velvollisuus. Asetuksen välitön soveltaminen merkitsee sitä, että se tulee voimaan ja sitä sovelletaan oikeussubjektien hyväksi tai rasitukseksi ilman toimenpiteitä sen siirtämiseksi kansalliseen lainsäädäntöön. Jäsenvaltiot eivät saa perustamissopimuksesta johtuvien velvoitteidensa nojalla, joihin ne sitoutuivat ratifioinnin yhteydessä, estää asetuksille ja muille yhteisön oikeuden säännöille ominaista välitöntä sovellettavuutta. Tämän velvoitteen tunnollinen täyttäminen on ehdoton edellytys yhteisön asetusten samanaikaiselle ja yhdenmukaiselle soveltamiselle koko yhteisössä; ks. asia 34/73, Fratelli Variola, tuomio 10.10.1973 (Kok. 1973, s. 981, Kok. Ep. III, s. 147, 8 ja 10 kohta). Kansallisten tuomioistuinten, joiden tehtävänä on niiden toimivaltaan kuuluvissa asioissa soveltaa yhteisön oikeuden säännöksiä, on varmistettava, että niillä on täysi oikeusvaikutus. Ks. mm. asia 106/77, Simmenthal, tuomio 9.3.1978 (Kok. 1978, s. 629, Kok. Ep. IV, s. 73, 16 kohta); asia C-213/89, Factortame ym., tuomio 19.6.1990 (Kok. 1990, s. I-2433, Kok Ep. IX, s. 453, 19 kohta) ja asia C-453/99, Courage ja Crehan, tuomio 20.9.2001 (Kok. 2001, s. I-6297, 25 kohta).

täjä on tehnyt valinnan, jolla se myöntää lisäetuuden henkilölle, joka käyttää hyödykseen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta, kun tämä lisäetuus ei muodosta osaa jäsenvaltion 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisista velvollisuuksista, ei heikennä henkilön mahdollisuutta käyttää hänelle artiklan 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kuuluvia oikeuksia.

47. Edellä esitetyn perusteella katson, että yhteisöjen tuomioistuimen tulisi vastata kolmanteen kysymykseen siten, että EY 10 ja EY 249 artikla eivät ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään kustannusten edullisemmasta korvaamisesta asetuksen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisissa tilanteissa verrattuna 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisiin tilanteisiin.

VII Neljäs ennakkoratkaisukysymys

48. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee neljännellä kysymyksellään erityisesti sitä, onko EY 12, EY 49, EY 81, EY 82 ja EY 87 artiklaa tulkittava siten, että ne estävät jäsenvaltiota antamasta nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevien kaltaisia säännöksiä, joilla poistetaan Espanjan julkisen sosiaaliturvajärjestelmän edunsaajilta mahdollisuus saada korvauksia Espanjan alueelle sijoittautuneilta sairaanhoitoalan yrityksiltä tai ammattilaisilta, jotka eivät kuulu Espanjan julkiseen sosiaaliturvajärjestelmään, saamastaan hoidosta aiheutuneista kustannuksista.

Huomautukset

49. Espanjan hallitus on sitä mieltä, että neljäs kysymys ei liity itse pääasiaan. Yhdistynyt kuningaskunta on samalla kannalla. Sen käsityksen mukaan neljännen kysymyksen aihe on tapauksen tosiseikat huomioon ottaen pelkästään hypoteettinen.

50. Kyproksen ja Suomen hallitukset sekä Irlanti ovat sillä kannalla, että yhteisön oikeus ei sovellu tilanteeseen, jossa Espanjassa asuva henkilö käyttää yksityisen espanjalaisen palveluntarjoajan lääketieteellisiä palveluja, sillä asiaan ei liity rajat ylittävää seikkaa. Lisäksi ne huomauttavat, että EY 81, EY 82 ja EY 87 artiklaa ei voida soveltaa nyt käsiteltävässä tapauksessa riitautetun kaltaiseen lainsäädäntöön.

51. Belgian hallitus huomauttaa, että neljännessä kysymyksessä kuvattu tilanne on yhteensoveltuva EY 49 artiklan kanssa ja ettei kilpailu ole vääristynyt järjestelmään kuulumattomien tai yksityisten terveydenhoitoalan palveluntarjoajien osalta Espanjassa.

52. Puolan hallitus katsoo, että EY 82 ja EY 86 artiklaa olisi rikottu, jos todettaisiin, että terveydenhoitopalvelujen ala olisi rajoittunut potilaiden kannalta haitallisella tavalla, ja jos Espanjan julkisen terveydenhoidon laitosten

määräävä asema vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, mikä olisi tilanne siinä tapauksessa, että yksityisten lääketieteen alan palveluntarjoajien tarjoamalla terveydenhoidolla voisi olla vaikutusta myös muiden jäsenvaltioiden kansalaisten kannalta.

53. Komissio on sillä kannalla, että Espanjan lainsäädäntö ei ole, tapauksen tosiseikat huomioon ottaen, EY 12, EY 49, EY 81, EY 82 ja EY 87 artiklan vastainen.

Arviointi

54. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. [22] Kuitenkin yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että se ei voi antaa ennakkoratkaisua kansallisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, jos on ilmeistä, että kansallisen tuomioistuimen pyytämällä yhteisön oikeuden tulkitsemisella tai yhteisön oikeussäännön pätevyyden tutkimisella ei ole mitään yhteyttä pääasian tosiseikkoihin tai kohteeseen, tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin. [23]

55. Ennakkoratkaisupyynnön perusteella näyttää siltä, että kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, onko EY 12, EY 49, EY 81, EY 82 ja EY 87 artiklan vastaista se, että Espanjaan sijoittautuneelta sairaanhoitoalan yritykseltä tai ammattilaiselta, joka ei kuulu sosiaaliturvajärjestelmään, evätään oikeus tarjota sairaanhoitopalveluja henkilöille, joilla on oikeus sosiaaliturvajärjestelmän etuuksiin, kun tällaisen sairaanhoitopalvelun voi tarjota näille henkilöille toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut sairaanhoitoalan yritys tai ammattilainen.

56. Pääasian oikeudenkäynnissä ei kuitenkaan ole kysymys tästä seikasta, vaan siitä, onko Acereda Herrera, joka hakee korvausta matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista, joita hänelle itselleen ja hänen mukanaan matkustaneelle sukulaiselle on aiheutunut Pariisissa annetun sairaalahoidon yhteydessä, oikeutettu tällaiseen korvaukseen.

57. Näin ollen ei ole tarpeen vastata neljänteen kysymykseen.

22 - Ks. mm. asia C-415/93, Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ym. v. Bosman ym., tuomio 15.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4921, 59 kohta).

23 - Ks. mm. asia C-36/99, Idéal tourisme, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-6049, 20 kohta).

VIII Ratkaisuehdotus

58. Näillä perusteilla ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Tribunal Superior de Justicia de Cantabrian esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Asetuksen N:o 1408/71 22 artiklan 1 kohdan c alakohtaa, 22 artiklan 2 kohtaa ja 36 artiklaa ei voida tulkita siten, että toimivaltaisen laitoksen myöntämään lupaan mennä toiseen jäsenvaltioon saamaan asianmukaista hoitoa kuuluu myös se, että edunsaajalla on oikeus saada luvan myöntäneen jäsenvaltion laitoksesta korvaus sen jäsenvaltion alueella, jonne hän menee, aiheutuneista matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista.

2) EY 10 ja EY 249 artikla eivät ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion lainsäädännölle, jossa säädetään kustannusten edullisemmasta korvaamisesta asetuksen 22 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisissa tilanteissa verrattuna 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisiin tilanteisiin.